

DÉL-MAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

56. évfolyam, 304. szám

Ara: 1 forint

Vasárnap, 1966. december 25.

Békesség és nyugtalanság

Válaki azzal az elégedett sóhajjal köszönt el ismerőseitől a Tisza Aruházban: „Hiába, legszebb ünnep a karácsony!” Az illető arcáról derű sugárzott, annak kétségtelen jeleként, hogy szavai meggyőződésből fakadnak. Ma biztosan ő is kellemesen érzi magát családjában, gyönyörködik a felicomázott, fényes csillogásában, mint a többi száz és százezer rendes polgára ennek a hazának. Szíve-lelke bizonyára csordultig van békességes hangulattal, sokat eszik, iszik, kislejt lovagoltatja, magnót hallgat, vagy barátokkal kvaterkázik — egyszóval, azt teszi, amit mások is tenni szoktak ilyenkor. Neki is jólesik az a tudat, hogy jövőre szintén meglesz a munkája, kenyeré, és ha gondokkal találkozok majd, kisebb-nagyobb örömmel ellensúlyozhatja. Olvasa, hogy az 1967. évi tervben 1—1,5 százalékos reálbér-növekedést, 57 ezer lakást, 15 ezer személyautót stb. ígérnek az ország felelős vezetői, és jóllehet az igényekhez mérten nagyobbak is lehetnének ezek a számok, elfogadja, hogy egyelőre ennyit tudunk saját erőnkkel produkálni.

Sokat azonban a karácsonyi békesség közepette is kísér a múlt, s ez arra mindenesetre jó, hogy tovább mélyüljön ragaszkodása a jelenhez. Ki szedett garasokért gémberedett kezekkel cukorrépát dermesztő novemberi éjszakákon? Ki járt télidőben meztelb iskolába? Ki evett évek tucatján át sült krumplit sóba mártogatva? Ki olvasott ronggyá haszontalan ponyvaregényeket szellemi éhenkórász mivoltában? Kinek jelentett földöntúli boldogságot egyetlen szem szaloncukor? Kit vertek meg gyöngye gyermekkorában istenkáromlásért? Ki gyönte meg halálos bűnként a papnak, hogy félmarék szilvát lopott onnan, ahol roskadtak tőle az ágak? Talán furcsa, s ünnepontásnak tűnő kérdések ezek, de mindazok megértik, akik a régi társadalom fenekéről serglettek fel az élet partjaira. Most lehet jóllakni, dalolni, flancozni, szépet álmodni olyan magától értetődően, ahogy a Nap átbandukol az égen, de megint csak eszébe tolat az összefüggéseket keresőnek: honnan ered a mostani közboldogulás, amely végtelen századokon át hiába próbált utat törni magának? „Mennyből az angyal...” — dúdolták áhitatosan még nem is olyan társadalmi régen a megcsúfolt didergők, a gyárból kilököttek, az ínségmunkára lesők, a mindig nincsekre ébredők, a tehetetlen Jézusvárók — az „üdvöztető” azonban közömbösen hallgatta a fohászkodó kórusát. Titokban olykor a „Föl, föl, ti rabjai a földnek” dallamai is beleszendültek a szférák zenéjébe, de ez mintha az isteneket is nyugtalanította volna, vandál csendőrök állították helyre az elfért harmóniát.

Akkor hogyan változott mégis általános szép ünnep a karácsony? Mitől lett több és jobb ízű a kalács és kevesebb a misztérium meg a babona? Vidáman táncolnak a színes gyertyácskák lángjai, pici lányunknak csodálkozásra nyílik hosszú pillás, nagy szeme a játéksokadalom láttán, de már nem kulcsolja hálaimára csöpp kezét, inkább apukát, anyukát csókolgatja puha, meleg szájával. És nincs többé félelem a szülőkhöz, nem nyomja őket a kiszolgáltatottság érzése, mert az anyagi biztonság megteremtésével együtt okosabbakká is váltak, képesek realitásban értékelni a világot és benne az emberiség fejlődését.

Sokan, nagyon sokan megtalálták már az igazi „messiást”, a közösség és a maguk erejében, képességeiben, számosan azonban mindmáig keresgélnek utána. Történelemlétkönyvet lapozgatnak, s olykor elég nehezen igazodnak el a letűnt korok eseményeiben. Nem is csoda. Ezer meg ezer oldalakon királyok bitangasága, cselszövése, hazugsága, háborúja található, uraló kíméletlenség és népgyűlölet mindenfelé, s csak itt-ott fénylik egy-egy részlet a néplázadások, a forradalmak dicső tetteitől. Csupán az első világháború poklában másfél milliónyi tehetetlen magyart mészároltak le, az életbenmaradtakat egyrésze meg hazavánszorgása után köhögte ki a tüdejét. Addig nem volt sem égi, sem földi hatalom, amely a véres káoszról kivezető utat mutatott volna. A bűnösök grávnak bűnt, szöktek, mentették az irhájukat, az ország sorsával opportunista kezdek labdázni, a bátrak, a kommunistaikat pedig — akik a függetlenség és a néphatalom jelszavát írták vörös zászlajukra — igyekeztek megfélemlíteni. Hiába. 1918. november 20-án történelmi szükségsszerűség folytán megszületett a kommunista párt, a békét, rendet, jogot, munkát sürgető tömegek igazi képviselője és pártfogója, amely kifordította sarkaiból az „isten kegyelméből” örökérvényűnek hirdetett világot.

Igaz, sok és nehéz harcot kellett diadalra vinni. Spekulánsok, dühödt földbirtokosok, munkahalatgatók, összeesküvők és egyéb mindenre elszánt kalandorok támadtak a néphatalomra, de a párt mindig a helyén volt, anteuszi erején és tisztánlátásán megtört valamennyi reakciós kísérlet. Gondoljunk csak vissza: hamis próféták jósoltgatták dátum szerint a világ végét, s vele a szocializmus halálát, egyik helyen párttitkárt öltek, másutt szövetkezeti épületeket gyújtottak fel, véres ellenforradalmat csináltak a múlt gazdaságait visszahozni akarók, erőlködésükkel mégsem mentek semmire.

És most, karácsonykor nyugodt lelkiismerettel nézhetünk körül hazánk

szép tájain. A gyárak, földek, tudományos műhelyek dolgozóinak túlnyomó többsége vajon mit válaszolhat most az aktuális kérdésekre? Ilyenekre például: Van-e kereseti lehetősége? Képes-e megvásárolni a családjának szükséges élelmet? Iskoláztathatja-e gyermekeit? Szokott-e évente nyaralni? Mődjában áll-e fizetésesen öltözködni? Kielegítheti-e kulturális igényeit? Ingyen gyógyítja-e az orvos, ha megbetegszik? Szabadon választhatja-e meg életpárját? Ervényesülhet-e képességeinek megfelelően? Tud-e gazdag fényfőát állítani otthonában karácsonykor? Kétségtelen, olyanok is élnek még közöttünk, akik e kérdések némelyikére valamilyen oknál fogva kénytelenek nemet mondani. Ahol népes család és csupán az apa keresete jelenti az állandó jövedelmet, ott gyakorta szokott vendégeskedni a szükség. De az ilyen családoknak is az már a meggyőződése, hogy az évek szaporodásával csakis javíthatja anyagi helyzetüket a szocializmus.

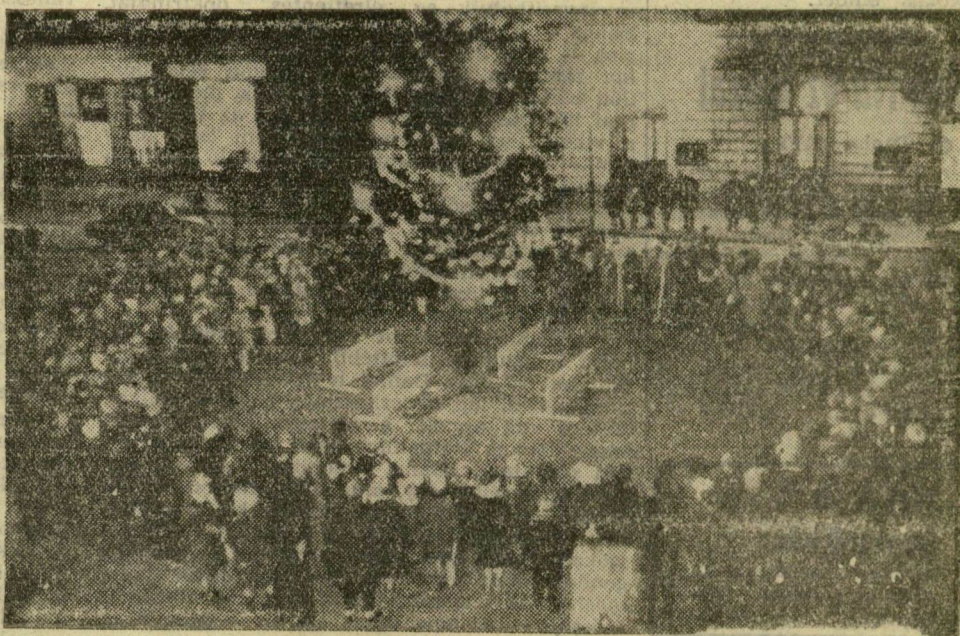
Sajnos, nem mindenütt ilyen békességes hangulatú a karácsony. Egy kattintás a tv-készülék gombjával, s máris szinte beront a meleg szobánkba a háború réme. Óles természetű bikaerős amerikai zsoldos vézna, rongyos vietnami kislejt lökdös géppisztolyaggal valahová, mint „veszedelmes partizánt”. Lángolnak a szalmakunyhók, anyák jajveszékének, álmukból felvert jóságos szemű aggastyánok vonszolgálnak néma fájdalomukat. Vietnam jáját nem hallja a „Megváltó”, a béke híve! azonban felháborodottan tiltakoznak világszerte: „Mit keresnek Johnson martalócát egy szabadságra vágyó nép hazájában?” A szánkban megkeseredik az édes sütemény, kezünk öklöbe szorult gyűlölet izzik minden jóakarát emberben, hiszen akinek működik a logikája, tudja, mit akar az Egyesült Államok Vietnámban. A Hanóira zúduló bombák nyugtalanságot, szörnyű emlékeket kavarnak fel a szabad Magyarországon is a tisztességes érzésű emberek millióiban. Készek jó szívvel segíteni a betolakodók ellen védekezőket pluszmunkával, pénzfelajánlással, békeköveteléssel.

Az ünnepek elmúlnak, és megint kézbe kell venni a szerszámokat, megoldatlan problémákat kell törni a fejünket. Ne ringassuk illúziókban magunkat, közös gondjaink jövőre is megmaradnak, hiszen terveink, vágyaink is egyre merészebbek, igénylik az alkotó vitákat, a sok-sok fáradozást. De ha komolyan vesszük a IX. pártkongresszuson elhangzottakat, s megértjük, hogy magunk, csakis magunk lehetünk még jobb megélhetésünk kovácsai, akkor biztosak vagyunk benne: egy év múlva megint bőséges karácsony köszönt majd ránk.

F. NAGY ISTVÁN

Mindenki karácsonyfája

A város közepén, a Klauzál téren magasodik mindenki karácsonyfája. A KISZ szegedi bizottsága állította kicsik-nagyok örömére. Aki péntek este arra járt, amikor az úttörőpajtások, kisdobosok táncoltak, játszottak körülötte — nem felejtí el sokáig azt a békés, boldog hangulatot. Szép ünnep a karácsony és gyönyörű jelképe is, az ezer színben pompázó, ezer fényben csillogó díszes-sudár fényfő: mindannyiunké.

Somogyi Károlyé felv.

Kellemes karácsonyi ünnepeket
kívánunk olvasóinknak